

Lapilastria

BELLE M

1979

CAIXA D'ESTALVIS

PROVINCIAL

DE GIRONA

LAPILASTRA

Revista mensual de Bescanó

CONSELL DE REDACCIÓ

Angelina Casadevall, Josep Boada, Joan Vivó, Joan M.ª Viader, Dolors Vilert, Pere Magrià, Imma Clos i Assumpció Vivó.

HI COL.LABOREN:

M.ª Àngels Vilaplana, Dolors Vilamitjana, Jaume Casademont, Lluís Vigué, Angel Bonet, Josep Fusés, Lluís Simón, C.E. Bescanó, Josep Palou, Llorenç Carreras (Batlle de Bescanó), Emili Moner i Rufí, Francesc Frigolé i Jaume Font.

PORTADA: J. ORIOL ARTIGAS

FOTOGRAFIES: Pere Magrià

DESEMBRE 1979 - Any 1 - N.º 8

Imprimeix: PAGÈS - IMPREMTA - ANGLÈS.

Dipòsit legal: GI. 315-79

SUMARI

Editorial - pàg. 3
Notícies i Comentaris - pàgs. 4 i 5
Pau en el Nadal - pàg. 6
Cròniques del Senat - pàg. 7
L'Entrevista - pàgs. 8 i 9
D'ací i d'allà - pàg. 10
El safareig de Bescanó - pàg. 11
El Montblanc - pàgs. 12 i 13
Lliçons de Català, Poesies - pàg. 14
Pau Casals - pàg. 15
Esports - pàg. 16
Menjars típics de Nadal - pàg. 17
Viure Natural - pàg. 19
La font picant - pàg. 19
Resultats enquestes - pàg. 20
Bústia de LAPILASTRA - pàg. 21
Passatemps - Còmic - pàg. 22
Racons de Bescanó - pàg. 23

**LAPILASTRA NO ES FA RESPONSABLE
DE LES OPINIONS DELS SEUS COL.LA-
BORADORS.**

Editorial

Amb molsa, penques de suro, gallerancs, paper d'estany, amb neu de farina i figures d'argila: l'home que pesca, la dona que fila, l'home que llaure, el pastor i les ovelles, l'estable, la Verge Maria, Sant Josep, el bou i la mula i L'INFANT, els Reis d'Orient i l'estel que els guiava, es muntava el pessebre.

Era el símbol acceptat per tothom en el dia de la commemoració d'un naixement que va canviar la manera de viure i d'entendre la vida, de la qual cosa el món estava molt necessitat.

Han passat anys, les circumstàncies no són les mateixes, la molsa i les penques de suro pot ésser que no tinguin sentit, però l'esperit de la festa, la festa de l'amor, de la comprensió, del perdó, de l'oblit de rancors, sí que està vigent. D'això en som mancats.

Des d'aquestes pàgines, en aquest dia, voldríem fer una crida a tothom i de tot cor i sencerament dir que, si no som capaços de perdonar, almenys fem promesa d'abstenir-nos d'atacar, de contribuir a augmentar les onades de descontents i ressentits que amenacen engolir-ho tot.

Que sapiguem entendre que, quan una fulla es mou, es mou per a tothom, que el vent que passa també passa per a tots, que el sol també ens escalfa a tots; la diferència només està en la capacitat que tinguem cadascun de nosaltres de saber treure'n un profit, amb honradesa.

Voldríem que en aquest dia fóssim capaços de mirar enrera, de mirar què queda per allà on passem en aquesta carrera de desenfrenament en què estem empenyats. Carrera cap a on? Marginats, sensibilitats atropellades, bona gent escupida i enganyada, empresonats; mentre campen a pleret segrestadors, atracadors, palanqueters i tota mena de gent de malviure.

La molsa i les penques de suro és possible que fossin un conformisme, un amagar el cap sota l'ala. Allò i això d'avui són dos extrems oposats.

Voldríem que es pensés en això i que tots junts procuréssim aportar el nostre gra de sorra per procurar un millorament del caire que estan prenent les coses arreu.

Mentre, estimat lector, estigues segur, que qualsevol que sigui la teva opinió en aquest sentit, la considerem molt respectable i que des d'aquí et desitgem **MOLTES FELICITATS I TOTA MENA DE PROSPERITAT.**

Lapilastria

NOTÍCIES I COMENTARIS

LAPILASTRA fa passos per tal d'obtenir un local disponible a l'edifici dels vells col·legis de Bescanó. Més ben dit, l'Ajuntament l'ha ofert a la Revista i pensem que serà aviat una realitat el poder disposar d'un local on tothom pugui venir per fer tertúlia tot discutint o criticant temes o articles que hagin de sortir o dels ja publicats. El proper mes us en donarem més detalls. Ens agradaria molt fer-ho ben popular, aquest local, on hi tinguin cabuda des de jovent fins a jubilats. Ja en parlarem...

participen en les competicions oficials, s'ha mantingut el criteri d'entendre el sardanisme de colles com una activitat més de la matinal per tal de contribuir a la seva formació integral en el camp artístic i en la convivència, fent compatible la competició i l'esbarjo.

Cal esperar que els resultats d'enguany tinguin la continuïtat desitjable per tal d'assolir èxits encara més importants la propera temporada.

Sens dubte una bona fita l'assolida a aquesta temporada. Enhorabona!

El propassat dia 1 de desembre i a altes hores de la matinada, un cotxe model SEAT 1430, i que sembla ser fou robat, va sofrir un greu accident al bell mig del poble, suposem que degut a la seva alta velocitat o a l'espessa boira que hi havia. Els ocupants varen sortir corrent i el cotxe quedà aturat definitivament dintre el pati de la fàbrica d'embotits CARSODO.

CLOENDA DE COLLES SARDANISTES

Les colles sardanistes de l'Associació Familiar "Alba Bescanonina" han finalitzat la temporada 79 amb un balanç molt positiu.

Varen iniciar la temporada en el mes de març amb la renovació de la direcció tècnica, essent nou entrenador en Narcís Bellmàs juntament amb la Marta Codina.

El primer concurs on participaren fou el de Ripoll i s'obtingué un primer premi d'infants. Han seguit altres concursos fins a totalitzar-ne vintiquatre la colla "Rebrols de Bescanó" i quinze la colla "Rebrols de l'Avi".

La colla "Rebrols de Bescanó" han guanyat dotze concursos (Ripoll, Lloret, Sarrià, Sant Narcís, Palamós, Salt, Bescanó, Olot, Sant Julià de Vilatorrada, Balenyà, Sant Jaume de Llierca i Banyoles, i ha aconseguit deu segons llocs.

Ha assolit el primer lloc del Campionat de la U.C.S. Zonal "A" pujant automàticament de categoria al Bàsic Infantil. Al mateix temps han obtingut un segon lloc en el Campionat de Colles de les Comarques Gironines i un primer lloc en el Campionat de Sardanes Revesses de les nostres Comarques.

Per tal de possibilitar que els vint-i-nou balladors inscrits a la secció sardanista de l'Associació poguessin ballar, es decidí treure una altra colla amb el nom de "Rebrols de l'Avi" (que ja havia debutat la temporada anterior) per participar en concursos lliures a partir del mes de juliol, fent un paper molt digne malgrat la manca d'experiència cara a la formació de nous balladors.

No obstant ésser colles de concurs que

Colla "JOIA NOSTRA" Dies 8 i 9 de Desembre/79 FESTA CLOENDA TEMPORADA SARDANISTA

Amb un gran seguit d'actes i activitats, la colla "Joia Nostra" ha programat la seva Festa de Cloenda de la Temporada Sardanista d'aquest any 1979, en el que els ha acompanyat l'èxit, portant-los a ésser campions de Catalunya en la seva categoria infantil.

Per els dies 8 i 9 de desembre i per a festejar l'èxit obtingut han preparat una festa que comprendrà: Un Quo Vadis en bicicleta, Teatre, Ball de Disfresses, Sardanes amb exhibició de colles sardanistes i un Dinar de Germanor al Turó dels Cavalls amb repartiment dels guardons merescuts.

Enhorabona per la fita assolida.

BESCANONINS! L'Agrupació Sardanista "Rebrols de l'Avi" de Bescanó a preparat pel proper dia 30 de desembre

UNA GRAN AUDICIÓ DE SARDANES

a la plaça d'Espanya, a les 4 de la tarda, per la molt coneguda COBLA GIRONA, com a final de Temporada. NO HI FALTEU!

El jugador de l'equip de futbol dels juvenils, en CARLES NAVARRO i BADOSA, va sofrir un aparatós xoc amb un altre jugador en el transcurs d'un partit celebrat contra el Coma i Cros de Salt, que li ha afectat greument el braç, amb trencadures que es poden qualificar d'importants. Actualment resta a la clínica del Dr. Bofill recuperant-se. Desitgem a l'amic CARLES una prompta i perfecta recuperació, i que ben aviat pugui tornar a l'esport que ell tant estima.

TANCAMENT DE L'ESGLÉSIA DE SANT LLORENÇ

Un gran clam de protesta s'escolta en el poble per la decisió que a pres el nostre Sr. Rector, Mn. Pere, de deixar d'oficiar la missa que cada diumenge es venia celebrant a l'Església de Sant Llorenç, única activitat periòdica que se li donava, al·legant el motiu del cost que representa escalfar aquella nau.

El poble es pregunta si aquest motiu material és prou contundent per a prendre aquesta decisió. Si ha tingut en compte Mn. Pere que es tracta de l'Església Parroquial i la del Patró del poble i del que això representa moralment. Un 60 ó 70% de la gent del nostre poble deu a l'Església de Sant Llorenç, el sentit moral, religiós i de respecte espiritual, del que encara se'n guarda un caliu.

No hauria estat millor que Mn. Pere hagués fet una consulta popular per arribar a trobar solucions i rehabilitar l'abandó de que n'és objecte?

A la gent de Bescanó, pel que es dedueix, no li agrada la idea que l'Església de Sant Llorenç resti tancada. Potser si bé ho mirem tots indirectament n'haurem estat culpables per no posar-hi interès abans perquè això no succeís i "recordar-se de Sta. Bàrbara només quan trona"

De totes maneres s'hauria de plantejar entre tots, Poble i Sr. Rector quina seria la solució idònea per tal de no arribar a aquest extrem.

REVISTA MILITAR

RECORDEM A LES PERSONES QUE OBLIGATORIAMENT HAN DE PASSAR LA "REVISTA MILITAR" QUE, DURANT LA PRIMERA QUINZENA DE DESEMBRE, PODEN ANAR, A LA CASERNA DE LA GUÀRDIA CIVIL, ON EN UN MOMENT SE'LS FARAN LES OPORTUNES ANOTACIONS.

CAL RECORDAR A TOTHOM, QUE, ACTUALMENT, L'ESMENTADA "REVISTA MILITAR" S'HA DE PASSAR CADA ANY FINS A L'EDAT DELS 27, EXCEPTUANT L'ANY EN QUÈ HOM ES LLICENCIA DE LA "MILI".

LLAVORS ES TORNA A PASSAR L'ANY QUE ES COMPLEIXEN ELS 32, I JA PER DARRERA VEGADA EN COMPLIR ELS 37, EN QUÈ DEFINITIVAMENT ET DONEN L'ABSOLUTA O DEFINITIVA.

I... parlant d'esports, cada diumenge al matí, sobre terrenys de Bescanó, a l'Estanyol, cauen diverses vegades, procedents d'avioneta, un bon nombre de PARACAIGUDISTES del Real Aero Club. L'espectacle sol ser presenciat per molta gent que cada diumenge es trasllada a aquesta zona de llançaments per tal de poder obtenir fotografies d'un esport que, encara que minoritari, va tenint cada dia més adictes. Són de destacar les cares i converses dels que fan el primer salt en arribar a terra. Endavant, amics...que no tot ha d'ésser fote guitzes a una pilota...

A través del Departament de Cultura de l'EXCMA. DIPUTACIÓ DE GIRONA, anunciem la propera actuació de la polifònica de Girona a Bescanó. Els preus seran mòdics. La recaptació anirà íntegrament destinada a l'ajut d'actes culturals on hi participi tot el poble.

Segons l'entesa, acordat per la MANCOMUNITAT TER-BRUGENT, es farà una recollida de signatures per a transmetre als organismes competents sobre la millora de la Nacional 141. PARTICIPEM-HI!

TINTORERIA
Nuria
 LAVANDERIA

Abans «Los Mil Colores»

GIRONA

Tallers: Pedret, 21 -Tel. 20 12 26
 Carrer Nou, 31 -Tel. 20 22 43
 Rda. Pare Claret, 21 -Tel. 20 48 34
 B. Carreras Peralta, 8 -Tel. 20 17
 Major de Salt, 22 -TEL. 20 50 81 83 (SALT)

Cuida més bé la vostra roba

PAU EN EL NADAL

S'apropa Nadal... Permeteu-me uns mots de reflexió

A un infant, la pedra amb què ensopega o l'esbarzer amb el qual s'esgarrinxia li semblen éssers amb males intencions. Dóna una puntada de peu a la pedra i fa una ganyota a l'esbarzer. Tots recordem els dies de la nostra infantesa quan la nit era plena de terrors desconeguts; i malgrat la confiança en els nostres pares que ens ateniaven, poques vegades ens atrevíem a endinsar-nos en la foscor. Avui, el total de la humanitat pot ésser considerat com un gran organisme vivent i les pors, les esperances i les curiositats dels dies de la infantesa de la humanitat han pres forma de mites i ens han arribat com a tradicions, ja sia sagrades, ja sia profanes.

L'home és curiós per naturalesa i cerca les causes i els efectes. Per l'home actual, la ciència ha pogut donar explicacions satisfactòries a les causes immediates dels fenòmens, encara que la causa última, per ésser exactes, continua essent un enigma fins i tot per al més erudit.

Per a l'home primitiu, però, les mateixes causes dels esdeveniments de cada dia romanien misterioses. Pensem, per exemple, en la pluja. Mentre nosaltres sabem què la produeix, per l'home primitiu era tan enigmàtica com un trencaclosques. Aquell home contemplava la meravella de l'aigua caient del cel sobre la terra seca, fent créixer les plantes i vestint la terra verda. Reflexionava sobre aquest misteri. D'on vé l'aigua? L'aire, evidentment, no podia aguantar l'aigua. La seva ment primitiva tampoc podia trobar cap connexió entre els núvols i l'oceà. El seu cervell treballava en l'estreta esfera de la seva pròpia limitada experiència, i arribà a la conclusió de que hi havia un món sòlid per d'amunt d'ell capaç de sostenir les aigües, i que l'amo d'aquest món, estimant l'home, deixava anar de tant en tant les aigües del llac celestial pel profit dels habitants de sota. Adorar-lo era el deure de l'home agraït. El tro, el llamp i l'arc de Sant Martí, proclamaven les seves proeses,

i les estrelles que adornaven el cel, l'esplendor de la seva mirada.

Un món com aquell fou un fertil breçol pels mites. Els més fantàstics contes sobre països llunyans, els seus habitants, eren coneguts amb entusiasme pels nostres avantpassats. Fins i tot, en els nostres dies la gent del poble continua creient estranyes històries sobre els forasters. Cartells representant els líders com a bèsties, com a diables, o altres encarnacions del mal, són cosa corrent. Els dibuixen com a dracs, o gorilles, que captiven a la gentil dama "llibertat".

Però no tots els mites són resultat de la ignorància dels esperits malignes o de l'adoració dels herois. La poesia també va enriquir la mitologia. Els nostres avantpassats vivien en íntim contacte amb la naturalesa i la seva vida no era tan artificial com la nostra. En aquells dies no hi havia ciutats, ni màquines, ni mitjans de transport mecanitzats. Els habitatges de la gent del poble no oferien prou protecció contra el vent i la pluja. Eren literalment fills del sòl que trepitjaven. No tenien un sistema de regadiu i llur agricultura restava a mercè de les plujes. Els seus pobles romanien foscos durant la nit, i el llop, la hiena, el tigre i d'altres bèsties nocturnes i tribus salvatges apareixien sota la foscor per devorar-los i saquejar-los. Abans de la invenció de l'agricultura, les dificultats de l'home encara eren més grans i vagava d'un lloc a l'altre cercant pastures i caça. No era aquest, però, el començament de l'aventura de l'home sobre la terra: hi havia un temps en que vivia en coves preguntant-se com fer-se'ho per encendre un foc per forjar una arma.

D'aquesta manera, els antics, eren criatures de la naturalesa, i la seva ment dòcil reaccionava davant d'aquesta vellesa humana en un grau que nosaltres no podem experimentar.

A l'albada de la història, quan l'home contemplava el gloriós univers del dia il·luminant totes les coses existents amb un fulgent raig de llum, la nit adornada amb milers de boniques estrelles i rierols cristal·lins rumorejant en els boscos sense límit; en el centre d'aquest indòmit escenari, quan l'home contemplava la tempestat estenent les tenebres al voltant seu i la gentil brisa feia florir tota la naturalesa, esdevenia forçosament contemplatiu. Meravel·lat i embadalit amb la visió d'aquest fenomen del món natural es preguntava: Què em volen dir aquestes coses? Quina llum hi ha en el fons de tot això? Pels que en diem homes incivilitzats que vivien en aquella llunyana època de fe, aquest panorama que presentava l'univers els revelava la voluntat d'unes forces desconegudes. Desconegudes per a ells, però que els feien moure.

A mesura que la raó i la ciència avancen, els mites perden molt del seu caràcter religiós i dogmàtic, però no poden ésser descartats com a fútils. De fet, no fan altra cosa que cercar un lloc prominent en la vida emocional de la comunitat per mitjà de l'art, la poesia i el folklore.

REFLEXIÓ:

La fe cristiana sempre ha estat un poderós incentiu pel pensament. Tant en la dimensió de l'home que cerca la veritat total, com la del creient que sent el neguit d'aprofundir l'inexhaurible sentit de la fe rebuda. En aquesta segona perspectiva són possibles dues actituds molt diferents: la del qui, amb valentia, s'encara amb el progrés científic i tècnic del món d'avui i intenta il·luminar-lo amb la llum de la fe, i la d'aquell qui contempla esferènt els vertiginosos camins del món actual i, no sabent compaginar-los amb l'herència de la fe, es refugia en el nucli de la tradició rebuda i des d'allí es defensa contra qualsevol innovació.

Que tothom agafi el que és per a ell...

Després d'aquesta gairebé llarga introducció, diré que el Nadal, depen de l'element humà. Aquest element humà està condicionat per una història personal i social que, d'una manera o altra, el determinen, l'obliguen a ser i a comportar-se d'acord amb uns motlles pre-establerts per la societat. Aquest element humà, en una paraula, no és un ésser químicament pur i normal, sense cap trauma, incondicionat, absolutament lliure en les seves decisions.

L'home modern sent, molt sovint d'una manera tràgica, la impermeabilitat d'aquest món a les intervencions de Déu...procés de secularització. I com a contrapartida la inseguretada de l'home. No es tracta pas d'un retorn sentimental al passat, a les seves rutines, a la visió estàtica que caracteritza a l'home primitiu. Amb tot, l'home que prega, és l'home senser. No prega la seva capacitat afectiva o el seu sentiment estètic. L'home que és capaç d'odiar i desestimar, que no entén els plans de Déu, que de vegades sent que la seva vida lluny de Déu no té cap sentit, que es revolta contra el triomf del mal en el món, el fracàs del bé, que és capaç de donar la seva vida per una causa que creu justa al mateix temps negant sonriure al seu germà. És a dir, prega l'home que són en totalitat capaços del millor i del pitjor.

Companys, des d'aquestes ratlles us desitjo pau en aquestes festes de Nadal i Cap d'Any, però no una Pau de paper, una Pau de paraula, vull dir quelcom tan gran i tan petit, com amor, comprensió i perdó, i sols així farem tots junts POBLE, el POBLE que ens mereixem.

Per molts anys

LLORENÇ CARRERAS I SUREDA
BATLLE DE BESCANÓ

LA CRISI ECONÒMICA

Els darrers mesos de l'anys són temps de pressupostos. Dissabte passat, de matinada, en sessió maratoniana, el Congrés aprovava els de l'Estat pel 1980. Els Ajuntaments estan recollint dades d'ingressos i despeses per confeccionar i aprovar els municipals. Les empreses, tabulant l'activitat de l'any i tantejant les expectatives del que vé, perfilen els seus pressupostos de vendes, despeses, resultats, plantilles i inversions. Tots aquests estudis pressupostaris vertebraran l'activitat econòmica del País per una anualitat.

Per sobre d'aquests nivells, l'OCDE fa el seu informe sobre les possibilitats d'activitat i desenvolupament de les economies dels diferents països. Aquest dictamen marca la pauta a les perspectives econòmiques de les nacions, tant a nivell públic com privat. Malauradament les previsions de l'OCDE per a Espanya pel 1980 no són pas bones. L'estudi diu que el creixement econòmic de l'Estat espanyol serà prop de zero. I això és greu. Econòmicament parlant, el país no té possibilitats de creixement. Aquest toc d'atenció ha frapat molt fort tant en el món oficial com a les economies privades.

Els pressupostos de l'Estat han estat fets amb les tisores de podar. S'ha retallat pels quatre costats, deixant amb consignacions migrades àrees que convenia potenciar si el País havia d'anar endavant. Tot i això sembla que el pressupost de l'any es tancarà amb un dèficit que pot anar entre els 300 i els 500 milers de milions de pessetes. I queda damunt nostra la terrible espasa d'una nova puja de preu del petroli que pot oscil·lar entre el 20 i el 30% en els primers mesos de l'any.

L'Estat en els seus pressupostos manté moltes sangoneres, que no sap o no vol o no pot treure's del damunt amb facilitat: l'aparell burocràtic de l'administració s'emporta un bon tros del dit pressupost i a tots ens consta la seva ineficàcia. Les Empreses de l'INI aquest any perderan més de 50.000 milions de pessetes. I una i altra cosa seguiran igual.

Per fer front a tot això el Govern va apretant la pressió fiscal a les economies privades. Això és un cercle viciós. Aquesta pressió en una sicosis

de crisi com l'actual, talla les expectatives d'expansió de les empreses i la inversió és nul·la. L'Estat, faltat de recursos disponibles i davant d'un pressupost deficitari no es llença a una forta inversió pública que donaria un toc de revifalla a la recessió.

Les perspectives, evidentment són molt negres. El fantasma de la inflació volta sobre nostre. Cert que es mantenen i creixen les reserves de divises i la paritat de la pesseta fins avui és forta. Però els condicionants que ho han fet possible no són pas estables. Les empreses exporten perdent molts diners, sense cap protecció estatal i amb l'única finalitat de sobreviure i això no es pot pas mantenir per molt temps. El turisme, la gran font d'entrada de divises, aquest anys ha sofert una greu crisi i davant la inestable situació mundial no es presenta pas una bona temporada pel 1980.

El PEG (Pla Econòmic del Govern) no es més que un manual de bones intencions que fins avui no ha servit per a res. Tant es així, que sembla que el Banc d'Espanya tornarà a endurir la seva política restrictiva en quant al mercat monetari. Aquesta és l'única arma que sap fer servir el govern perquè la inflació no se li dispari. I això, una vegada més, ho patiran les petites i mitjanes empreses; una vegada més se'n ressentirà l'economia de les empreses catalanes.

S'ha acabat la política electoralista i demagògica. Estem davant l'autèntica realitat. Espanya està en crisi dins un món que també la pateix. Per tant, les solucions no les podem pas esperar de fora com altres vegades.

Que ningú cregui que l'incorporació al Mercat Comú ens resoldrà tots els problemes que tenim damunt. Molt al contrari. Si no som capaços de superar les nostres pròpies deficiències, l'entrada a la Comunitat Econòmica Europea agraujarà la nostra situació. Pensem que anem a incor-

porar-nos a un món econòmic més avançat que el nostre, que ens superen en tecnologia, estabilitat, productivitat, agressivitat comercial, disciplina laboral i organització sindical. Tot això haurem de patir-ho, si no aconseguim posar-nos al seu nivell en els

anys que resten per la incorporació. Pensem que cinc o sis anys passen volant i la nostra capacitat de reacció és molt lenta.

És arribada l'hora de dir veritats que han estat amagades molt temps: Som un país pobre que amb una política triomfalista i enganyosa, promocionant el consumisme, ens han acostumat a viure un nivell que no ens correspon. I últimament una demagògia desenfrenada ha deteriorat la nostra capacitat de productivitat.

Tenim pocs recursos i els hem d'aprofitar i potenciar: L'agricultura i la remaderia, abandonades i sense cap mena de protecció, han de ser una taula de salvació, reestructurant-les, ajudant-les. El turisme, que, malgrat tots els desastres, vindrà, és un sector que ens ha aguantat, sense cuidar-lo ni mimar-lo. Els últims anys, entre servei car i vagues salvatges ens l'hem carregat. Cal recuperar la bona imatge i enfortir el sector.

I per sobre de tot, aixecar el nivell de productivitat, acostant-lo a Europa. Aquí sí que cal un aplegament de tothom: empresaris, treballadors, Centrals Sindicals i Organitzacions empresarials, tots a una anem contra la crisi o la crisi ens esclafarà a tots.

Tinguem en compte que les coses vistes des de les comarques gironines són molt diferents a com es veuen a la resta de l'Estat. Catalunya és diferent dintre Espanya, però Girona, dintre Catalunya, també és diferent. L'estabilitat privilegiada de les nostres comarques ens dona una perspectiva enganyosa de la real situació del País. No ens confiïm, perquè les esquitxades de la crisi també ens arribaran.

Val més prevenir que curar. No hem de ser catastrofistes, però s'imposa un crit d'atenció per veure la realitat i portar-nos a la reflexió. La situació econòmica és dolenta, però no insalvable. Amb treball, esforç i seny ens en sortirem i començarem a caminar cap a un demà millor.

JAUME CASADEMONT I PERAFITA

Senador per Girona

Ben segur que un dels homes més populars que tenim a Bescanó, és en VICENS, que per cert el seu nom complet és JOSEP VICENS I CASADEVALL, però em sembla que el coneixem molt més pel seu cognom.

Sovint se sent a comentar pel poble, que és ell l'home dels mil oficis, i tal vegada amb raó, ja que el podem veure prenent mida a un cadàver per encarregar-li el bagul, donant corda al rellotge del campanar, recollint a domicili les escombres, passant avisos i "Cédulas de Citación" dels Jutjats, ja que també és Agente Judicial, regant amb el camió-bota els carrers de Bescanó, i potser com a treball més important és el d'ALGUTZIR, plaça que té en propietat a tot el Municipi. En aquesta última professió hi entra, és clar, la de Porter, Ordenança i Recader del nostre Ajuntament.

No deixa doncs de ser ben curiós que en una mateixa conversa se l'anomeni per a diversos treballs, com per exemple (i reconec que és un xic macabre) el primer comentari que se sent a dir quan hom té la desgràcia de perdre un membre de la família, és que s'ha d'avisar a l'escombriaire immediatament. Això m'ha passat a mí per desgràcia, i a molta altra gent, cal reconèixer-ho; és clar, no pel fet de que se n'endugi el cadàver, sinó perquè un dels "pluriempleos" que ell fa, és el de Corresponsal de Funerària.

Passem doncs, que ens expliqui o comentis una mica de cada un dels oficis o treballs que ell fa, però abans fem esment a un refrany que en català diu HOME DE MOLTS OFICIS... pobre segur. Ell ho deu saber si és veritat o no...

— A on va néixer, i com va ser que es traslladés a Bescanó?

— Jo sóc de LLAGOSTERA, on encara hi tinc tota la meua família, i vaig arribar a Bescanó ara per Nadal farà quinze anys. Si bé al principi no vaig entrar de seguida a l'Ajuntament, vaig obtenir la plaça d'ALGUTZIR al cap de tres anys, o sigui que aviat farà 12 anys. La meua arribada al poble va ser deguda a destins que hom té a la vida, sense que hom sàpiga on estarà més bé. Per cert, aquí m'hi trobo bé.

— Quins són els oficis que actualment fa?

— Doncs endemés d'ALGUTZIR, es pot dir que cap més. Els altres que faig tots són "pluriempleos" per acabar de completar les hores que tinc

lliures, per tal d'anar endavant i fer-me un sobresou.

— Fent d'ALGUTZIR, deu anar a tots els casaments que es celebren... oi?

— Sí, he d'anar a tots dintre del municipi. Hi vaig com a Delegat del Jutjat. Allà la meua missió és donar fe de que s'han casat, lliurant-los-hi el "LIBRO DE FAMILIA" i signar junt amb els contraents i el capellà.

— La bota que fa servir per a regar els carrers, li ha pagat l'Ajuntament?

— No. La bota és totalment meua. Mai l'Ajuntament m'ha pagat res de la bota. Ara bé, sempre m'han pagat els serveis que m'han encarregat, i si mai tú, o qualsevol necessita la bota, la tinc per fer un servei a qui la necessita. Encara no fa gaires dies, la vaig deixar a una Granja que va quedar sense aigua fins que es va poder resoldre el problema.

— Una de les feines que fa, és donar corda al rellotge del campanar. És pesada aquesta feina? I...com es troba el nostre rellotge?

— Mira, en primer lloc, aquesta és una de les feines que acaba de completar les moltes que faig. En quant a l'estat del rellotge, no podríem dir que és trobi fotut del tot; és clar que té un desgast com totes les màquines a mesura que van anant. Actualment pateix el desgast d'unes peces que fa que les agulles no marquin ben exactament l'hora que toquen. De totes maneres, pot durar encara molt més que jo.

— Cada quan se li ha de donar corda?

— Imprescindiblement cada setmana. Per cert, aquesta és la feina més pesada que comporta el cuidar-se del rellotge. Pensa que s'ha de fer un veritable esforç cada vegada; ja que els pesos s'han de pujar a dalt manualment, cosa aquesta que ja no es fa en cap dels rellotges d'ara. Ben mirat, però, això tindria solució aplanant-hi un motor del que ja em varen portar pressupost. De totes maneres, la casa fabricant aconsellava canviar tota la maquinària, valorant, naturalment, la d'ara.

— Tinc, entès que és molt complicat el dia que s'ha de canviar d'hora, és a dir, endarrerir-lo o adelantar-lo cosa que es deu fer al menys dues vegades l'any?

— Sí es veritat. Per adelantar-lo no pas gaire. En canvi per endarrerir-lo és bastant més complicat, ja que hom corra el perill de que marxi fora de temps. El més aconsellable és parar-lo, i posar-lo en marxa al cap del temps que vulguis endarrerir-lo. Han estat varies les vegades que m'he passat llarg temps a dalt del campanar mirant de fer-lo anar bé.

— Una de les altres feines que fa és la de corresponsal de funerària, li agrada fer-la?

— Doncs, NO relativament. És aquesta una feina desagradable cent per cent. Sempre es veuen cares llargues i tristes. Això fa que endemés de la feina, s'hagin de solucionar sempre ràpidament tots els treballs i problemes encomanats; és a dir: no es pot esperar res aquí. Repeteixo que és un dels treballs que es fa més per obra de misericòrdia vers els morts, que per gust.

— Em podria dir què val actualment morir-se, comptant-hi totes les despeses?

— Mira, això fa com els "modos": com més s'en tenen, més se'n gasten. S'ha de comptar, però que el bagul és la peça més cara. N'hi han des de 6.500 fins a 82.500 pessetes. A Bescanó no se n'ha fet servir cap encara d'aquests tan cars; normalment es fan servir d'11 a 15 mil. Jo no hi veig la necessitat de gastar-se els diners amb una caixa tan sofisticada. Després hem de comptar amb altres petites despeses, com el cotxe mortuori que sol estar de preu pel voltant de les 1.300 a 2.300 pessetes, segons el luxe. Aleshores tenim el nínxol que crec que està entre les 15.000 i altres despeses com pot ser la corona, normalment ara ja es posa de flors naturals, i sol valdre pel voltant d'unes mil pessetes.

— És a dir, que per unes 30.000 pessetes hom pot morir-se dignament?

— Sí... ja ho crec; per aquesta quantitat, hom ja pot quedar bé.

— En quant al cementiri, a Bescanó sempre hem tingut fama de tenir-lo ben arreglat. Vostè creu que hi sobra o hi fa falta quelcom en aquell lloc?

— Per desgràcia allà tinc d'anar-hi sovint, però de totes maneres crec que no sóc el més indicat per opinar del cementiri. Tenim un conseller ponent que s'en cuida d'aquest servei, i ell deu saber més bé que jo el que allà hi fa falta o hi sobra. I si tinc que opinar sobre el cementiri, he de dir-te que el veig bé, comparat amb altres.

— Parlem ara d'un dels seus treballs, o sigui la recollida d'escombreries a domicili. Quants kilos en total recull a la setmana?

— Bé, doncs... solen ser uns 7.000 kilos a la setmana, repartits en dos dies de recollida. A l'estiu són tres vegades per setmana. Cal remarcar però, que hi haurà a vegades una setmana que s'en recullin el doble sense saber el perquè, ni de qué ve. El que més notem és quan i ha vacances, ja que la gent aprofiten per fer neteja de tota mena de trastos vells; és a dir, d'escombreries sol haver-hi els mateixos kilos, però el que augmenta és el volum dels objectes.

— Així, els trastos també els recullen?

— Legalment no s'haurien de recollir. Però és clar, la gent qui no té un cabaç té unes sabates velles o roba antiga i naturalment no ho poden pas tirar a l'olla tot això. El que molesta més haver-ho de recollir i m'agradaria quedés ben clar, són els cartrons i capsos d'envalatge pel gran volum que fan; jo demanaria a tothom que quan en tinguin mirin de plegar-los i aixafar-los per tal que ocupin el més petit lloc possible.

La recollida de les nostres escombreries, que dues vegades per setmana, ell en té cura.

Abans anava molt bé perquè passaven els drapaires a comprar-ho tot això, però ara s'ha acabat aquesta feina. Un dels avantatges que tenim avui dia és que ja tothom ho posa en bosses; això simplifica molt més el nostre treball.

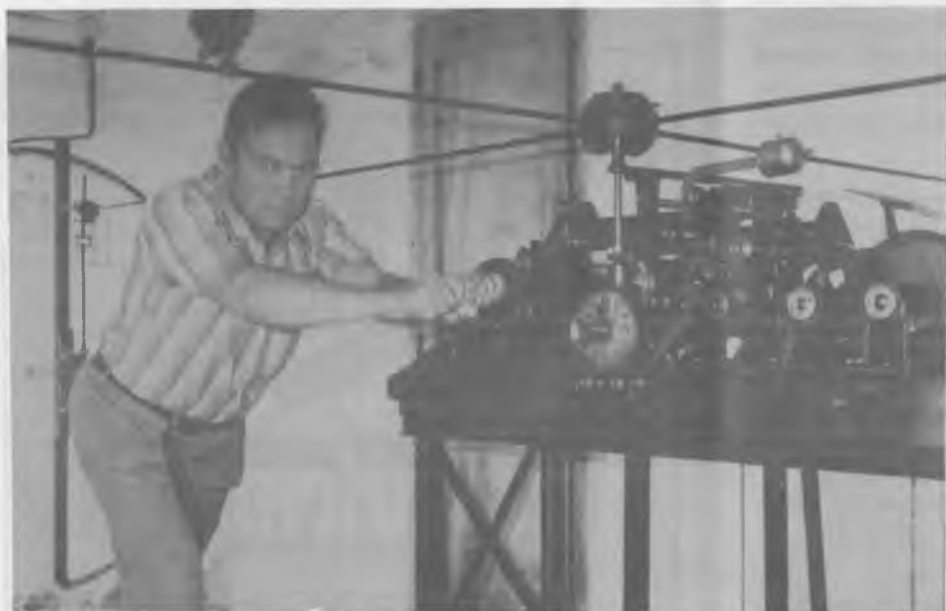
— Aquesta feina que fan vostè i en Marcel·lí, no la troben un xic pesada per només dues persones?

— És pesat i no ho és, perquè tant li fa saltar com córrer. Per descomptat, sí que la trobem una mica pesada, però es pot fer. Sort que ara en temps d'hivern passem tan sols dues vegades.

— No podria pas explicar-me algun fet o anècdota ben curiosa que li hagi passat fent d'Algutzir?

— Doncs... NO. Tot ha estat bastant normal i monòton. Si hi ha hagut algun fet notable, està dintre del treball professional, el qual no puc dir ni comentar. Això són coses molt delicades, entenc jo.

— També és agent judicial oi?..

Podem veure aquí una de les feines pesades que comporta l'haver de donar corda al rellotge; l'aixecament dels pesos manualment.

— Sí, i per això mateix també hi ha anècdotes de les que no puc parlar-te'n. Les feines més desagradables per un ALGUTZIR, són la cosa d'embargs i baralles, o coses i casos com aquests.

— Així, jo crec que degut al treball que fa deu tenir a Bescanó gent que no el poden veure...

— Jo penso, al meu entendre, que les coses les faig correctament. Ara bé, fer-ho bé per a tothom, no o fa ni jo ni ningú que tingui un càrrec públic. A vegades per ignorància es fa quelcom malament, però que consti, amb mala fe, això sí que no!

— M'ha semblat veure'l per Bescanó alguna vegada amb vestit oficial, i amb gorra incluída. Quins són els dies en que llueix aquest vestit amb l'escut de Bescanó brodat a la butxaca?

— Bé, doncs aquest vestit me l'ha comprat últimament l'Ajuntament i em varen demanar que m'el posés i jo m'el poso. Generalment porto aquesta mena d'uniforme a les hores d'oficina i quan vaig a fer notificacions de caràcter oficial.

— Abans una Algutzir tenia corneta... vostè no en deu pas tenir, oi?..

— No. I la poca que tinc encara no em toca...

— Seria partidari de posar multes pels carrers del poble, tal com estan fent a Anglès?

— Això és una cosa que no és de la meua incumbència. Però jo crec que encara Bescanó és un poble i la gent creu bastant, circulant i aparcant. No obstant, això equivaldria a tenir alguna persona que fes de Policia Municipal, i per cinc o deu que no creguin ho hauríem de pagar tot el poble.

— Em podria dir, quins són els seus "hobbys" o esports que més li agradin?

— Una de les coses que més m'agraden és la muntanya i la naturalesa. El poc temps que em queda l'aprofito per anar a fer excursions i realment són aquests els moments que VISC i em marxen les "carbòries" del cap; endemés hi disfruto molt i com més alta millor.

— Així, en definitiva i ja per acabar... Li agrada fer d'Algutzir?

— Doncs... sí que m'agrada. No solament pel fet de ser l'ALGUTZIR, sinó perquè alguna cosa s'ha de fer i tant me fa fer-ne una com una altra.

Val, doncs, Donem per acabada aquesta entrevista amb un home que ens acaba de relatar algunes de les seves feines que fa al servei del poble, i de les quals tots nosaltres, gent de Bescanó, podríem dir que ens en beneficiem.

Sols em resta donar-li les gràcies, i que per molts anys pugui continuar al front d'aquests treballs que tan bé sempre ha sabut dur a terme.

Fin l'any que vé.

Per qualsevol banda que anéssiu a Bescanó, el primer que us sortia al pas com si s'avancés a rebre-us, a donarvos el bon dia o la bona nit, era un arbre gegant. Les seves branques sobrepassaven de molt l'altura dels teulats i inclús estalonaven el campanar. Era un dels supervivents dels exemplars botànics del jardí de can Sambola. Era l'eucaliptus. Enfonsava les seves poderoses arrels darrere la porta de baix del camp de futbol, arrimat a la paret de la muralla.

Per a abraçar la seva soca calien tres homes amb els braços estesos. D'aqueixa soca, a uns tres metres d'alçada, arrencaven tres branques rectes i poderoses, gairebé iguals, que tendien l'espai fins a gran altura i escampaven al seu entorn una mata de branques i fullam que corprenia.

A l'estiu, es poblava de nius de pardals. Entre les branques hi movien gran xivarri tot el dia. Els petits demanant menjar a crit pelat i les "velles", incansables, dels camps als nius i dels nius als camps tot renyant i posant-hi ordre.

A l'hivern feia front a la tramuntana que més d'una vegada se li emportava alguna branca, que de seguida era desada pels veïns per fer-ne ús com a medecina.

L'eucaliptus tenia una personalitat dintre del poble. Era això, l'eucaliptus, i tothom ja sabia de qui es tractava.

A la mainada que, com que estava situat al pati de les escoles, el freqüentàvem i el coneixíem tant, ens impressionava amb aquelles formes gegants i majestuoses i

L'EUCALIPTUS

per: JOSEP PALOU

el portàvem, podríem dir a dintre. Quan llançàvem un roc o un cop de fona ho feiem més alt que l'eucaliptus, com a mig eucaliptus i les coses eren grans com l'eucaliptus o quasi.

Assolir la seva soca, el lloc on arrencaven les tres branques principals donava un mèrit que feia ésser gran. Quan això s'aconseguia, ja es podia mirar els més petits per sobre el muscle: "Que vols tu, nano...si encara no t'enfiles a l'eucaliptus?" Aconseguir enfilem-se uns metres més amunt per una de les tres branques, això ja era només assequible als superdotats.

No sé, pot ésser que l'eucaliptus també estimés la mainada. El dia que el tallaven perquè se li havien assecat els cimals i resultaven perillosos en cas de desprendre's -devia ésser octubre o novembre de 1937, en plena guerra- una avioneta militar d'entrenament que evolucionava per sobre el poble va enganxar-se amb aquells cimals secs i va deixar-hi un tros d'ala, perdé l'estabilitat i anà a estrellar-se contra el marge de la carretera. Van morir els dos ocupants. Semblava com si l'eucaliptus li hagués donat una urpada a aquella màquina de guerra per protegir la mainada que confiada jugava al pati de l'escola.

Poc després geia estirat a terra aquell exemplar únic. A un cop de fona, no gaire més, encara hi fumejaven les restes de l'avioneta.

Media 32 metres d'alçada. Això, aquesta mida, se'm devia haver quedat gravada en el subconscient, segons diu Freud, perquè no fa pas molt de temps em trobava en un lloc on es parlava de l'altura que tindria una edificació i, en sentir a dir que aquesta altura seria de 32 metres, vaig dir, encara no sé perquè, davant les mirades d'interrogació general,..."com l'eucaliptus".

EL SAFAREIG DE BESCANÓ

Per: EMILI MONER I RUFÍ

En el número corresponent al mes de setembre, "LAPILASTRA" publicava un article signat pel Sr. Josep Palou, el qual escrit feia recordar aquella història descrita per l'articulista, que vaig rememorar amb il·lusió i alegria.

Darrerament s'ha parlat del safareig de Bescanó de manera no massa favorable, ja que segons tinc entès hi ha rumors que es vol canviar a un altre lloc, i pel que sembla cap a vora el riu.

Qui així pensa tindrà la seva raó, però jo, per la meva part també penso tenir-la, i inclús procuraré estendre'm en aquest sentit, aprofitant la bona acollida de LAPILASTRA.

Treure el safareig de l'amplaçament actual reportaria més desavantatges que avantatges, ja que si es posés a vora el riu, posem per cas, les dones que encara hi van a rentar es veurien precisades a fer una bona caminada, carregades a més no poder, i amb el perill d'haver de travessar la carretera per la qual tants vehicles motoritzats circulen a gran velocitat.

Seria un gran inconvenient per a aquestes rentadores humils que es veuen precisades a anar a rentar la roba per falta de màquina de rentar elèctrica; inclús que tenen màquina de rentar elèctrica, però que necessiten fer economia.

Prou maldecaps deuen passar havent d'anar a rentar la roba al safareig i ara que els el canviessin del lloc, ben distanciat de l'actual emplaçament, les trifulgues que passarien les pobres dones rentadores de Bescanó.

Val que es porti a cap aquesta idea; així per una part i per l'altra hem de tenir en compte que, si el safareig

fos tal i com diuen a prop del riu, allunyat de la població, podrien succeïr fets que tal vegada serien, tard o d'hora més que lamentables, ja que les criatures hi acudirien sense vigilància de cap mena.

Ara que hi som a temps, val més solucionar aquest problema, greu o no, però problema, que s'ha de resoldre ben distingidament evitant que es porti a cap, de la qual missió n'han de tenir cura uns responsables i en aquest cas ha de ser el propi Ajuntament.

Més bé estaria desenterrar la part amagada del safareig i deixar-lo tal i com era abans, per tal de conservar una cosa antiga i típica del poble, i en el casc antic. També he sentit parlar d'una font: jo crec que això seria una idea molt bona; inclús es podria aprofitar l'aigua per al safareig

Aquesta humil opinió del safareig de Bescanó ha de tenir, tal com faig esment, un estudi a fi i efecte que en surti la millor conclusió possible en bé, no solament de les rentadores, sinó també del mateix poble de Bescanó.

Des de "LAPILASTRA" he exposat la meva opinió. Si tinc raó o no, els lectors tenen la paraula.

No vull l'aigua per al meu molí, perquè tal vegada algú m'haurà vist rentar-hi el meu cotxe i es creurà que ho defenso en aquest sentit. De pensar així, anirien ben equivocats.

Defenso la cosa en bé d'unes humils rentadores i d'uns infants propensos a un perill, i per l'embelliment d'un lloc.

Qui més en sàpiga, que més hi digui.

NOSALTRES I E

De petits quan anàvem a estudi i ens preguntaven quina era la muntanya més alta d'Europa, tots ens afanyàvem a contestar: "El Mont Blanc". Segurament no en sabíem gaires més, però aquesta era coneguda per tots.

El Mont Blanc és el pic més elevat de tota una carena de muntanyes que formen el massís del "Mont Blanc", pertanyent a la cordillera dels Alps. Té una alçada de 4.807 m. i separa França d'Itàlia; més a l'est queda Suïssa.

Pensàvem en una muntanya que estigués dintre de les nostres possibilitats. Si ho hem fet nosaltres, creiem que pot fer-ho tothom, però això sí, sempre i quan es tinguin unes mínimes nocions i una bona preparació física.

Encara que és el pic més alt d'Europa no per això és el més difícil, n'hi ha molts d'altres que sense ésser tan elevats tenen més problemes i requereixen una depurada tècnica; és a dir, alçada i dificultat no tenen perquè anar lligades.

Vàrem decidir provar-ho en el mes d'agost per facilitar l'ascensió. Intentar-ho en ple hivern hauria estat del tot imprudent.

Marcàrem el nostre itinerari en aquesta mapa mitjançant les fletxes discontinües; elles ens indiquen el camí de pujada i el de baixada.

De segur que molts no comprenen i es pregunten perquè últimament l'alpinisme té ca-

da vegada més addictes, si precisament implica un risc, si cada vegada més gent jove hi deixa la vida.

Sembla que tot això no tingui sentit. Què és, què representa la muntanya? La muntanya és quelcom més que coronar un pic, és quelcom més que col·leccionar tres mils, és tot això i tot el que l'envolta.

En primer lloc, l'èxit el fan les persones, independentment que s'aconsegueixi o no l'objectiu, és a dir, coronar un pic; la muntanya no és res més que un motiu, un accident geogràfic que està en un lloc concret; direm tots que té un encant, que els paratges són preciosos, que les valls són bellíssimes, però segurament que no ho serien tant si nosaltres no ho veiéssim així. Què ho fa que ho veiem així?

EL MONT BLANC

El nostre objectiu, EL MONT BLANC. Altura: 4.810 m.

Diverses persones que s'ajunten, que s'avenen, que senten el fi de l'un com el fi de tots. És un objectiu que costa, que està ple d'esforç, en el qual no hi ha més interès que la il·lusió de tots. És un fi que uneix, que fa créixer un ambient, un caliu, una companyonia, i tot, sense presses, sense nervis i en contacte amb el que sempre hauria d'ésser el nostre món: la natura. Ben segur que moltes vegades no el vivim aquest món, ni tan sols ens hem parat a pensar com és, això és molt trist!

Vivim immersos en els nostres problemes gairebé sempre plens d'interessos, d'estires i

arronses, de tensions i, per acabar d'espatllar-ho tot, el nostre medi ambient és l'asfalt, els grans monstres de formigó, i és clar sempre acompanyats de la nostra "estimada" contaminació. Això és un càncer, una autodestrucció de la natura i de nosaltres mateixos.

No ens estranyem gens ni mica que un cap de setmana la gent marxi de la gran ciutat buscant, a l'estiu l'ombra d'un pi i a l'hivern sol i tranquil·litat. No ens estranya veure cada dia més gent que amb les motxilles a l'esquena, muntanya amunt, coronen un pic, no sense dificultat i perill, però sí trobant-nos enmig

Les Agulles del Dru. Altura: 3.754 m

de paratges bellíssims, l'encís dels quals no podem fer-vos arribar, ja que nosaltres no sabem expressar, escrivint el que són les sensacions experimentades.

Això és una pinzellada del que és la muntanya per a nosaltres, doncs ben segur que, com s'acostuma dir, ens hem deixat moltes coses dins el tinter.

Així ens vàrem trobar nosaltres i el Mont Blanc.

J. BOADA

Un món de sensacions.

Dificultat, esforç i perill en el GRAN COULOIR - conegut com "El Corredor de la Mort".

LLIÇONS DE CATALÀ

*Jo sóc l'ala d'un ocell perdut ahir,
van engaviar en va la seva ànima,
es filtrà per la llum dels barrots
(sinistres.*

*S'oïa una campana allà molt
(lluny*

*i l'ocell s'hi atansà amb ànsia,
Jo sóc encara l'ala d'un ocell
(engabiat avui,
esmaperdut dins la gàbia,
deleixo pel dolor de la campana
que es va sentir ahir, molt lluny.*

FRANCESC FRIGOLÉ

*Besos alleugerits pel vent,
tu me'ls dones,
de parpelles closes al sol,
tu me les obres,
la serenor tèbia dels teus ulls,
i ta boca roja
només...*

FRANCESC FRIGOLÉ

*Sóc una gota de pluja,
vaig allí on em porta el vent.
Sóc incansable viatger
del sempre etern camí.
Sóc un crit dins la nit,
vaig allí on les estrelles.
Sóc un petit ocell,
vaig a ca l'airina.
Sóc notes de música,
mai emmudades.
Sóc gotes de pluja,
mai evaporades.*

FRANCESC FRIGOLÉ

LLICÓ 9.ª

Ortografia de la D-T.

En final de síl.laba les lletres **d** i **t**, tenen el mateix só, com: **adjectiu** i **atlas**.

Escriurem amb **d** la síl.laba inicial **ad**: admetre, advocació, addició, advent, adscriure.

Fan excepció: atleta, atlàntic, atlas, atmòsfera, i les paraules que comencen per **at** seguida de **z**: atzar, atzimut, atzavara, atzagaiada, atzerola (nom de fruita).

En tots els altres casos s'escriu **t** darrera vocal: fetge, ritme, potser, setze, despatxar, metge.

En final de paraula s'escriu **t** darrera vocal: gat, paret, pebrot, institut, vímet, àpat.

Són excepció:

Els adjectius plans que fan el femení en **da**; com: àcid (àcida); arid (àrida), retrògrag (retrògrada).

Els noms **femenins** en **etud** i **itud**, com quietud, latitud, multitud, també les paraules fred, sud, òxid, àspid, i algunes més.

Darrera consonant s'escriu **t** o **d** segons els altres mots de la mateixa família:

sort (sortós)

sord (sorda)

fort (forta)

perd (perdre)

content (contenta)

profund (profunda)

fart (afartar)

bord (borda)

Fixeu-vos en l'escriptura de : lleopard, sumand, tord (nom d'ocell), minuend, substraent, multiplicand, dividend i també gran (malgrt grandària).

VOCABULARI

Encatífar (alfombrar) - farigola (tomillo) - queixal (muela) - òliba (lechuzza) - banús (ébane) - estoig (estuche) - gripau (sapo) - isard (gamuza) - llagasta (garrapata).

CMR

CONSTRUCCIONES METALICAS RIERA, S. A.

SERRALLERIA EN GENERAL

PORTES D'ACER

* ENROTLLABLES
* BALLESTES
* PLEGABLES

* CORREDERES
* BASCULANTS
mogudes electrònicament
a distància.

Tallers: Montfullà - Telèfon 44 03 07

C/. Major de Salt, 308 - Telèfon 20 41 17 - SALT - Girona

Pau Casals

El Vendrell (Tarragona) (1874)

Sant Joan de Puerto Rico (1974)

Violoncel·lista, compositor i director. Amant de la pau.

Alumne del violoncel·lista José García.

Fundador d'un tercet que donava concerts anomenats "vetllades clàssiques" en un café de Barcelona. Allà conegué l'Albèiz, que fou alhora amic i conseller.

Estudià a Madrid i a Brusel·les.

Acceptà un contracte per a actuar en una orquestra d'un teatre parisenc.

Després de diverses penúries econòmiques va tornar a Barcelona on substituï al seu amic García dins l'Escola Superior de Música.

Funda un quartet de corda.

Dos anys més tard, amb un gran treball d'estudi, comença la carrera del virtuós mestre.

El 1899 debuta als "Concerts Lamoureux" de París, amb un èxit extraordinari.

Funda l'Associació Obrera de Concerts i l'Orquestra Pau Casals.

Amb el violinista Jacques Thibaud i el pianista Alfred Cortot va fer un trio que donà concerts arreu del món.

Durant la guerra civil espanyola va posar la música al servei del poble tot fent gires de concerts.

Després de la derrota -al 39- s'exilià a Prades on va organitzar uns festivals de música.

Posteriorment es traslladà a Sant Joan de Puerto Rico, fidel al seu esperit de justícia i a la seva lluita per la llibertat, que el varen obligar a restar allunyat de la terra mare fins a la mort.

Casat amb Marta Montañez, avui encara viva i assistenta l'acte que el poble de Catalunya li ha tributat el 9 de novembre d'aquest 1979.

El seu desig és acomplert. Reposarà a la seva terra, el Vendrell.

Benvingut "mestre"!

El seu biògraf i amic Joan Alavedra va fer la lletra del famós i conegut himne poètic-musical "El Pessebre", que es va estrenar al 1960. Ell també és l'autor de "Converses amb Pau Casals"./Editorial Selecta/. No us transcrivim res d'aquest llibre, senzillament voldríem recordar-vos la lletra del "Cant dels Ocells", creació de Pau Casals que un cop descoberta ocupà la preferència que sentia per "Komm, Susser Tod" (Vine, dolça mort) d'en J. S. Bach

Perquè, com ell, volem creure en la Vida i en la Pau de la humanitat.

El cant dels ocells

- 1 En veure despuntar
el major lluminar
en la nit més ditxosa,
els ocellets cantant
a festejar-lo van
amb sa veu melindrosa.
- 2 Pels aires tot volant,
diu l'àliga, cantant
amb clara melodia:
— El bon Jesús és nat
per treure-us del pecat
i dar-vos alegria.
- 3 Cantava la perdiu:
— Me'n vaig a fer el meu
(niu
a dintre l'Establia
per veure bé l'Infant
com plora tremolant
als braços de Maria—.
- 4 La garsa, griva i gaig
diuen: —Ja arriba el maig!—
Respon la cadenera:
—Tot arbre reverdeix,
tota planta floreix
com per la primavera!—
- 5 Cantava el francolí:
—Ocells, qui vol venir
a fer una melodia
davant el gran Senyor
nascut amb esplendor
a dintre l'Establia?
- 6 Cantava el passerell:
—Oh, que és formós i bell
l'Infant que té Maria!
I diu l'alegre tord:
—Vençuda n'és la mort,
ja neix la Vida mia—.

FUTBOL

RESULTATS - CLASSIFICACIONS I CALENDARIS

(Fins el 18-11-79)

3.ª REGIONAL

Resultats

BESCANÓ - SÀBAT 1-1.
COMA CROS - BESCANÓ 2-2.
BESCANÓ - BANYOLES 2-1.
BESCANÓ - CELRÀ 10-2.

Classificació

Sant Hilari 19 punts; Caldes 17; Tossa i Breda 16; Banyoles i Bescanó 15; Fornells 14; Sàbat 12; Vidreres 9; Sant Gregori 8; Bonmatí i Coma Cros 7; Sant Pere i Sant Pons 6; Girona i At. Breda 3; i Celrà 1.

Calendari

25-11 GIRONA - BESCANÓ a les 15'10.
2-12 BESCANÓ - BONMATÍ a les 11'30
9-12 SANT GREGORI - BESCANÓ, a les 11.
16-12 BESCANÓ - AT. Breda, a les 11'30.
23-12 TOSSA - BESCANÓ, a les 15'30.
30-12 BESCANÓ - SANT PONS, a les 11'30.
6-1 BESCANÓ - FORNELLS, a les 11'30.
13-1 SANT HILARI - BESCANÓ, a les 15'40.

JUVENILS

Resultats

MONTAGUT - BESCANÓ 1-1.
BESCANÓ - AMER 7-0.
COMA CROS - BESCANÓ 3-7.
AT. OLOT - BESCANÓ 2-1.

Classificació

Batet 17 punts; Sant Pere Màrtir 16; At. Olot 14; La Cellera i Sant Roc 13; Banyoles 12; Bescanó 9; Les Preses, Les planes i Besalú 7; La Canya i Coma Cros 6; Sant Gregori 5; Montagut 4; Bonmatí 3 i Amer 1.

Calendari

25-11 BESCANÓ - SANT PERE M. a les 11'30.
2-12 SANT GREGORI - BESCANÓ, a les 11.
9-12 BESCANÓ - BANYOLES a les 11'30.
16-12 BONMATI - BESCANÓ a les 11'30.
23-12 LES PLANES - BESCANÓ, a les 10.
30-12 BESCANÓ - LES PLANES a les 10.
6 i 13 de Gener l'equip Jovenil descansa.

INFANTILS

Resultats

DOBLE SET - BESCANÓ 2-1.
BESCANÓ - SANT PERE M. 1-0.
MONTESORI - BESCANÓ 3-4.
BESCANÓ - CELRÀ 3-3.

Classificació

Sant Roc 13; Sta. Pau 12; At. Olot 10; La Canya i Bescanó 9; Doble set 8; Celrà 7; Les Planes 6; Sant Jaume 5; Sant Pere M., Grup Formació Professional i Montessori 4; Amer 3; Sporting 2; i Hòstoles 1.

Calendari

24-11 SANT F. HÒSTOLES - BESCANÓ, a les 16.
1-12 BESCANÓ - AT. OLOT, a les 16.
8-12 SANTA PAU - BESCANÓ, a les 17.
15-12 BESCANÓ - AMER, a les 16.
22-12 SANT JAUME - BESCANÓ, a les 15'30.
29-12 BESCANÓ - G.F. PROFESSIONAL (Olot) a les 16.
5-1 SPORTING - BESCANÓ a les 15'30.
12-1 BESCANÓ - SARRIÀ, a les 16.

ALEVINS

Resultats

ALBA BESCANONINA - SARRIÀ - suspés
SALT B - ALBA BESCANONINA 0-2.
ALBA BESCANONINA - DOBLE SET 2-5.
QUART - ALBA BESCANONINA 3-0.

Calendari

24-11 ALBA BESCANONINA - PONTENSE, a les 16.
2-12 BONS AIRE A - ALBA BESCANONINA, a les 8'45.
8-12 ALBA BESCANONINA - SPORTING, a les 16.
15-12 FONT DE LA PÓLVORA - ALBA BESCANONINA, a les 16.
22-12 ALBA BESCANONINA - MARISTES, a les 16.
29-12 L'ALBA Bescanonina descansa.
5-1 ALBA BESCANONINA - COMA CROS a les 16.
12-1 SARRIÀ - ALBA BESCANONINA, a les 16.

JUGADORS EQUIP ALEVI

(De 10 a 12 anys).

Narcís Comerma, Jaume Ciurana, Josep Tarrés, Jaume Coll, Jaume Nogué, Sebastià Rabaseda, Joan M.ª Esteve, Jordi Soler, Jordi Torrent, Miquel Pérez, Àngel Font, Felip Moreno, Jordi Font, Eduard Roca i Jordi Boada.

BENJAMINS

Calendari

24-25 de Nov. LA SALLE - ALBA BESCANONINA.
1-2 de Desemb. ALBA BESCANONINA - PLA D'HORTA.
8-9 de Desemb. SÀBAT - ALBA BESCANONINA.
15-16 de Desemb. l'equip de l'Alba Bescanonina descansa.
22-23 de Desemb. ALBA BESCANONINA - BELL-LLOC.
12-13 de Gener. COMA CROS - ALBA BESCANONINA.
19-20 de Gener ALBA BESCANONINA - LLAGOSTERA.

JUGADORS DE L'EQUIP BENJAMINS

(De 9 a 10 anys)

Jordi Porcell, Ildefons Robledillo, Xavier Porcell, Joan López, Pau Noguera, David Ruiz, Amadeu Llagostera, Ferran Alsina, David Planas, Dídac Perella i Xavier Serrat.
Preparador: Momentàniament se'n fa càrrec en Llorenç Rosendo i Roca

EN CARLES NAVARRO I BADOSA, INTERNAT A LA CLÍNICA DELS DRS. MUÑOZ

El passat dia 11 de novembre, i quan se celebrava el partit de Juvenils corresponent al Campionat de Catalunya de 2.ª Divisió i en el qual s'enfrontaren el COMA CORS i EL BESCANÓ, el nostre jugador Carles Navarro i Badosa, que duia samarreta amb el número 9 dels nostres colors, va tenir molt mala sort, i amb una jugada fortuïta va caure a terra i es produí una forta lesió. Tot seguit i vista la gravetat de la lesió va ésser dut a la Clínica dels Dts. Muñoz, on va ésser intervingut amb urgència.

Des de llavors fins avui, finals de novembre, ha permanescut internat, però gràcies a Déu, ja es recupera.

Des d'aquestes planes, em nom dels seus pares i família, així com del Club Esportiu Bescanó, volem donar les gràcies a tots els bescanonins interessats per l'estat d'aquest jugador.

Secc. RELACIONS PÚBLIQUES
Club. Esportiu BESCANÓ

El passat dijous, 29 de novembre, es va posar -creiem- una fita important encaminada a l'aconseguit del nou Camp de Futbol, tan anhelat pels aficionats a l'esport "rei".

Segons ens comunica en Jaume Ruiz (Regidor d'Esports al nostre Ajuntament) el matí de l'esmentat dia visitaren la Casa Gran: El President de la Federació Catalana de Futbol: Sr. Guasch. El Delegat de la Gironina: Sr. Lloret.

El tressorer de la Catalana, Sr. Capdevila, juntament amb altres federatius, acompanyats de periodistes.

La visita a la nostra vila formava part d'un circuit per observar "in situ" les necessitats d'instal·lacions esportives a diversos pobles de les comarques gironines.

Aquest mateix dia, per acabar d'enrodonir la jornada, es signaren els convenis entre l'Ajuntament i els Arrendataris dels terrenys adquirits al Conde de Berenguer, per a Camp d'Esports, en virtut dels quals, els agricultors cedeixen de forma immediata l'ocupació de les seves finques, mitjançant una indemnització amicalment pactada.

El Sr. Guasch prometé que una vegada es presentin els projectes a la Federació, passaran a estudi de la "Nacional", i és probable que durant l'any 1980 s'assoleixi la subvenció, que es xifrarà fins els 50% del pressupost.

Com a coronari de dita visita, el Plè Municipal del dia 30, acordà encarregar formalment a l'Arquitecte Sr. Xutgla, la finalització del projecte -sol·licitat per l'anterior Consistori- i que tenia aturat entre mans, en espera de millors auguris. Ara aquests sembla que s'han produït i tenim llum verda pel Camp somniat.

Enhorabona, doncs, als esportistes del "Balón pie". El Camp nou ja el tenim a la cantonada..

LAPILASTRA

MENJARS TÍPICS DEL NADAL A CATALUNYA

Catalunya es diferencia de la resta de les regions espanyoles, quant a la celebració gastronòmica del Nadal, perquè el gran àpat és el dinar del dia i no el sopar de la vigília: "Nit de Nadal". El plat típic és l'escudella i carn d'olla. Uns plats semblants, però amb diferents accents, els trobem en el "cocido vasco", l'extremený, el de "sota, caballo y rey" de Burgos, per citar-ne alguns, per cert molt sabrosos i típics dintre les cuines regionals.

L'escudella i carn d'olla es manté amb tota vigència, si bé no com a senzill plat diari d'altres temps. Ara es prepara menys sovint: per Nadal, el dia del Sant del pare de la família, el sopar abans de quaresma; però es prepara d'una manera més de reglament, amb les quatre classes de carn reglamentàries que marquen els cànons de la bona escudella: bou, gallina, porc i xai, i tradicionalment fideus i arròs, encara que també s'hi pot posar sèmola o qualsevol altra pasta grossa, galets, macarrons, de "frare" o de dit de gegant.

Es serveix primer la sopa, i a continuació tota la resta; no pot faltar-hi una bona pilota, la fulla de col i alguna mongeta o cigró.

Després de l'escudella i carn d'olla, a la muntanya catalana, era obligatori el xai o el cabrit rostit; allà s'hi cantava "Ara vé Nadal...matarem el xai..." i a la ciutat "Ara vé Nadal...matarem el gall". La substitució del xai pel gall és ben significativa, perquè, fóra de la zona rural ramadera, era més fàcil disposar d'un gall que d'un xai.

Quan parlem d'un gall volem dir un pollastre d'un any. No un pollastret d'aquests de fer samfaina. Un gall que es farcia amb salsitxes, panses, pinyons, prunes seques i carn magra de porc.

A les postres no pot faltar-hi el turró, de procedència llevantina, que per l'exquisitat s'ha estès a tot Espanya. Unes altres postres també típiques de la diada són les neules, que són molt més antigues que els turrons, puix que als primers textos coneguts en llengua catalana, ja hi són mencionades, lligades a la festa de Nadal, encara que llavors no tenien la forma d'avui; eren planes. La forma cilíndrica va començar a donar-les-hi a partir del segle XVII. Són els "barquillos" de la resta d'Espanya.

Els vins que no poden faltar-hi són els espumosos i els dolços, aquests per les postres, amb preferència els xeressos olorosos i els vins rancis.

JAUME FONT

TALBOT

GERAUTO

Carretera Girona-Manresa, s/n. - SALT
Teléfans 20 06 74 - 20 41 16 - 21 28 00
Exposició: Sta. Eugènia, 7 - Tel. 20 65 35
Usats: Poeta Marquina, 3 - Tel. 20 85 70
GIRONA

AUTOMÒVILES

TALBOT

CONCESIONARIO

Dodge

CAMIONES

VIURE NATURAL

ALIMENTACIÓ NATURAL I EQUILIBRADA

Fonamentalment estem fets d'això mateix que mengem. L'energia que ens mou a l'acció és fruit dels aliments païts al llarg del dia. Per tant, si mengem productes artificials, plens de colorants, conservants i d'altres productes químics, estem nodrint un cos artificial. Si mengem de forma desequilibrada (excessos de fruites, carn, ous, sal, sucres, etc) contribuïm a tenir una vida desequilibrada a nivell físic i psíquic.

L'alimentació determina el nostre estat fisiològic i psicològic. El nostre caràcter personal no és només el fruit d'un aprenentatge educatiu familiar i escolar, sinó també el resultat de tot allò que mengem de forma habitual. La persona que consumeix molta carn es troba més abocada a l'agressivitat animal i a la violència. Aquell que menja molta fruita i verdures cau inevitablement en un estat de fatiga, manca de forces per a actuar i amb depressió i excitació nerviosa. L'explicació és ben senzilla i tot és qüestió de saber trobar l'equilibri energètic mitjançant els aliments. Bàsicament hi ha dues forces a la Natura que de forma complementària i harmònica donen forma als cicles vitals. Els xinesos parlen del IIN i del IANG, tot referint-se a les dues forces. Es tracta en definitiva de les dues grans energies que regeixen l'univers. L'energia IIN és la força negativa, freda, passiva, fosca, dolça, lleugera, fa referència cosmològicament a la lluna i tot el que comporta: nit, fredor, quietud, llum, pobra-fosc. A nivell fisiològic el cos és IIN, la dona és IIN també. Dintre el terreny alimentari els productes més fluïdos i lleugers són IIN: aigua, fruites, verdures... Els aliments IIN contenen molta o força aigua, i potasi (K). Tenen formes toves i buides per dintre. Per contra, els aliments IANG, contenen molt poca aigua i hi predominen el Sodi (NA), presenten formes dures, compactes, de plenitud: la carn, els ous, el peix..., responen a les connotacions de l'energia IANG: positiu, calent, actiu, claror, pesades, cosmològicament fa referència al Sol, i a tot al que hi fa referència: el dia, la claror, el despertar per a l'activitat. A nivell fisiològic la ment i l'home són IANG.

El procés vital transcorre de manera biorítmica i harmònica amb aquestes dues energies: el IIN i el IANG, el dia i la nit, es succeeixen un darrere l'altre, la calor i el fred, la tardor, l'hivern, la primavera, l'estiu, prenen el seu lloc dins l'univers. Res no succeeix dintre la Natura de forma ràpida i terminant, tot segueix un ritme lent, harmònic i suau. Tots els fenòmens naturals es manifesten en pau i tranquil·litat. Observem senzillament el pas del dia cap a la nit: primer surt el SOL i a poc a poc el dia va creixent, augmentant la claror i l'activitat fins a trobar el punt àlgid a les dotze del migdia, després el dia declina paulatinament cap a la tarda i arriba a poc a poc a poquet la nit... El IIN i el IANG es troben sempre en acció, és el boi-ritme (2 ritmes) vital el que mana en tot moment.

A nivell alimentari caldrà trobar l'equilibri entre les dues energies, de la mateixa manera que el dia i la nit segueixen una dinàmica d'harmonia i complementació. Per això caldrà evitar tot excés de IIN i IANG, ni beure molt líquid, menjar massa fruita, ni prendre massa carn, peix, ous, sal. No som partidaris doncs de l'alimentació carnívora, però tampoc de la vegetariana. Volem trobar un equilibri d'energies i per tant

aquests dos règims es troben fonamentalment desequilibrats. A nivell cel·lular cal trobar un equilibri Sodi/Potasi (Na/Ka). La proporció més adequada és la de 7 a 10. O sigui set parts de Sodi per una de Potasi, per això no prendrem massa carn ni massa fruita, ni massa IANG, ni massa IIN. També caldrà tenir en compte la quantitat d'aigua, puix un excés de líquid produirà acumulacions al llarg de tot el cos, turmells, genolls, ventre... i el mal funcionament dels ronyons i del cor; per això no som partidaris de prendre massa líquid.

Buscarem l'equilibri en el cereal integral arròs, mill, ordi, civada, blat..., que conté de tot: aminoàcids (components de les proteïnes) vitamines, carbó, hidrats, cel·lulosa, aigua, potasi en petita proporció... D'altra banda caldrà considerar la impossibilitat d'obtenir aminoàcids essencials (podem considerar-ne dotze) a partir de les fruites i verdures. En canvi menjant cereal integrals (que no han perdut la seua closca) tindrem les proteïnes necessàries per a afrontar la vida quotidiana.

Això és un tema molt llarg que anirem exposant al termini de diversos articles.

Fins aviat.

ANGEL BONET I CAÑADELL

LA FONT PICANT

Per: PERE MAGRIÀ I POU

Parlar de la font picant a Bescanó ja se sap que és referir-se a la font d'en Coromines, o sigui a la de l'altre cantó de riu Ter, dintre el terme municipal de Sant Gregori, ja que no en tenim prop del poble d'altres que ragin amb la picantor que li dona nom.

Fins fa uns anys anar a la font picant era una petita caminada o excursió, que tal vegada i potser un cop a l'any, hom feia. S'hi anava a berenar, a fer una costellada, a fer una feixina per encendre el foc, etc. Inclús el dijous gras els mestres ens hi acompanyaven a berenar, i també quan a l'estiu es feia Casal a Bescanó eren molts els dies que passàvem la barca per arribar-nos-hi una tarda.

Ara, degut al tancament del servei de la barca, s'ha fet més empipador el desplaçament, ja que l'haver de donar la volta per Girona i passar per Sant Gregori equival a fer uns 18 kms. amb cotxe, i dic amb cotxe perquè hi he arribat fins a la font mateixa. La pista comença al bell mig de la població de Sant Gregori, i travessant tot el pla, s'arriba a l'altre cantó de riu fins a l'altura de la barca de Bescanó.

Si bé la pista forestal allà es fa un xic difícil, és totalment aconsellable per a tota mena de turismes, sense que el cotxe pateixi ni es corri el risc de trencar quelcom de la suspensió. L'únic desavantatge de que hom s'adona desseguida és com ha quedat d'estreta la pista, ja que potser ens trobaríem amb problemes en cas de venir en direcció contrària un altre vehicle.

Al cap d'uns dos quilòmetres s'arriba al davant mateix de l'edifici que protegeix la font, o millor dit, protegia, ja que fa molts anys que s'enderrocà. Diuen que va ser degut a un incendi, però males llengües també varen assegurar-me que va ser una bomba que hi va explotar. Aquests últims dies s'estan arreglant i acondicionant tots els voltants de la font per deixar-la neta de bardisses i fer-la acollidora i presentable, que per cert, pobreta, ja li convenia.

Vaig anar a entrevistar-me amb l'alcalde de Sant Gregori, que m'ha explicat el què hi pensem fer. Un grup de veïns de la localitat s'han unit per anar-hi a treballar de franc els dissabtes, i l'Ajuntament paga el material de les obres. Pel reportatge fotogràfic que podeu veure estan ja ben avançades i culminaran amb l'emporlanat de tota la planta de la font. S'han fet ja els corresponents desguassos per tal que no quedi embassada ni es formin basses pels voltants de la font, i sols calen un parell o tres de dissabtes perquè quedi ja definitivament enllestida. Llavors l'Associació de Pares de Família de Sant Gregori pensen fer-hi una sardinada i reunir-hi els veïns per celebrar-ho.

M'hagués agradat poder fer una mica d'història de la font des dels seus inicis, però no han trobat res que en parli a l'Ajuntament. Sembla ser que en principi es creà una societat per a l'embotellament de l'aigua i es va construir l'edifici amb tres plantes. La font era a la part més baixa. Més tard s'adonaren que l'aigua no conservava la qualitat que al principi reunia. Per això es va dissoldre la societat i se'n va anar al carall tot el negoci.

Com que la font és privada i es troba en terrenys particulars, poca cosa pot fer-hi l'Ajuntament; encara que sempre el públic pot fer ús de la font, i mai no pot restar tancada.

Això doncs, és una altre motiu per tal que els dos Ajuntaments, o sigui el de Sant Gregori i el de Bescanó, arribin a un acord per portar a terme un pont, o com a mínim una passera, per a poder-hi anar en pocs minuts des de Bescanó. Segons sembla mai no els ha interessat massa al nostre Ajuntament, puix ja en anteriors èpoques se n'havia parlat, i mai no es dugué a terme res en concret.

Seria, per descomptat, molt interessant que ara es tornessin a començar aquest contactes per mirar entre tots dos Ajuntaments de fer-hi quelcom per poder travessar el riu. És clar que el que més beneficiat en sortiria seria el de Sant Gregori, ja que els terrenys immediatament quedarien revaloritzats amb un tant per cent molt important, però també quedarien invadits de gent i cases tots aquells terrenys, trencant la solitud i la pau que ara gaudeixen.

CONTINUA RAJANT, font picant..!

Resultats de l'enquesta

Encara que amb retard ens diposem a donar-vos a conèixer el resultat de l'enquesta que fa dos mesos va sortir a la revista.

El motiu que ens va impulsar a publicar-la no va ser altre que conèixer l'opinió de la major part del poble sobre la forma com s'ha de fer la revista. No cal dir que aquesta opinió, sigui favorable o desfavorable, ens interessa sempre i que si mai la voleu expressar, les pàgines de La Bústia resten obertes de bat a bat.

Les enquestes computades són un total de 146.

Els resultats obtinguts, expressats en tant per cent són els següents:

1 – Us agrada Lapilastra?

Sí els agrada.....	94'5%
Els mig agrada.....	2'2%
No contesten o no saben.....	3'3%
No els agrada.....	0%

2 – Quina és la secció que trobeu més interessant?

Totes.....	33%
L'Entrevista.....	21%
Notícies i comentaris.....	9'9%
La Bústia.....	9'9%

A continuació les seccions més interessants són: Racons de Bescanó (6,6%), L'Ajuntament (4'4%) D'ací i d'allà (2'2%), Editorial (2'2%) etc..

3 – A) Creieu que la revista influeix en els esdeveniments del poble?

B) En cas afirmatiu ho considereu correcte?

Sí influeix i ho consideren correcte 45'1%

Sí influeix i no ho consideren correcte	2'2%
No influeix	35'2%
No ho saben o no contesten.....	17'5%

4 – Penseu que els articles de la revista han d'ésser merament informatius o poden expressar opinions personals?

Només informatius	7'7%
Poden expressar opinions personals.....	75'8%
No ho saben o no contesten.....	16'5%

5 – Quins temes o seccions hi trobeu a faltar?

No ho saben o no contesten.....	50'5%
Cap	19'8%

Com es veu hi ha un percentatge molt gran de gent que no ha contestat a aquesta pregunta. Els temes que més gent ens ha suggerit són els següents: Més notícies i comentaris (5'5%), Activitats econòmiques del poble (4'4%), Projectes de l'Ajuntament (4'4%), Temes per al jovent (4'4%), Concursos (2'2%), Història de Bescanó (1'5%), "Ecos de Sociedad" (1'5%) etc..

6 i 7 – Esteu subscrits a Lapilastra?

(Us subsciriéu si es deixés de repartir gratuïtament?

Sí hi estan subscrits	45%
No hi estan subscrits però s'hi subscriuran.....	47'3%
No hi estan subscrits i no s'hi subscriuran	2'2%
No contesten	5'5%

8 – Considereu interessant l'existència d'una revista com aquesta i per tant la seva continuació?

Sí	92'4%
Sí, però	4'4%
No	0%
No contesten	3'2%

Nuevo TV color Philips K-12

JOSEP VILAPLANA TRIOLA
DISTRIBUIDOR PHILIPS

BESCANÓ

Carrer Major, 58 - 60 - Tel. 44 00 82

PHILIPS

TV PHILIPS
K-12
COLOR NATURAL

ESPINET

CINE - PUB - SNACK BAR

Carrer Ponent, 20 - Telèf: 42 06 93
ANGLÈS

BÚSTIA DE LAPILASTRA

El passat dissabte, dia 24, al sortir d'una reunió els Pares d'Alumnes del Col·legi Nacional "Dr. Santiago Sobrequés", juntament amb la Directora, Sr. Carme Cuadrado, es varen trobar amb la desagradable sorpresa de que el cotxe de la Sra. Carme tenia les dues rodes de darrera desinflades, l'antena de la ràdio, el neteja-parabrises trencats, els embellidors laterals, la tapa del "delco" amb els cables arrancats i la conducció de la gasolina també arrancada. El fet ha estat posa: en coneixement de la Guardia Civil.

És de lamentar que en el nostre poble succeeixin coses així. Per això expresso la meua repulsa a dits actes a través de la revista Lapilastro.

Atentament

M.ª ÀNGELS VILAPLANA

ALS COL·LABORADORS DE LAPILASTRA

Benvolguts:

M'he adonat des del primer número de la Revista, de la importància i la qualitat humana de la vostra col·laboració literària. No puc dir el mateix, però, de la qualitat ortogràfica del vostres treballs. Poseu-hi atenció, estudieu, eviteu errors tan elementals com el "poguer" i "sapiguer", o els "vinguent" i "ploguent" (cap infinitiu acaba amb -guer, cap gerundi amb -guent) i entre tots farem un bon servei a la nostra llengua: si no parlem gaire bé, al menys procurem escriure millor.

Una altra observació: de "enfermetats" n'hi ha de moltes classes i en canvi només hi ha MALALTS i no "enfermos". No feu que aquesta "malaltia" dels errors ortogràfics s'encomani.

Jo no vull ni puc presumir d'escriure correctament i reconec les meves limitacions, però no estaria de més que tots anéssim estudiant les lliçons que cada mes ens ensenya el senyor Vigué i potser arribaria un dia que sortiria "LAPILASTRA" sense una sola falta ortogràfica; ja no dic sintàctica, que això és més difícil, però almenys no ens faria mal d'ulls el llegir la nostra Revista.

Apa, doncs, a millorar s'ha dit!

Ben vostre,

UN BESCANONÍ.

NOTA INFORMATIVA

Lapilastro comunica a tots els seus lectors que una vegada s'ha complert la missió de donar a conèixer la revista a tot el poble, creiem ha arribat l'hora de deixar de repartir-la gratuïtament.

És a dir, a partir del proper mes de gener, qui estigui interessat en tenir la revista i encara no hi estigui subscrit, pot comprar-la.

Els llocs de venda seran:

- Llibreria Tarrenchs - Bescanó
- Can Quim - Bescanó
- Estanc - Estanyol
- Cal Rejolet - Vilanna
- Bar Oasis - Vilanna

Les persones interessades en subscriure-s'hi ho poden fer en els llocs abans indicats i als Bancs i Caixa de Bescanó.

Si alguna persona vol adreçar-se a nosaltres per qualsevol cosa relacionada amb les subscripcions pot escriure a

Assumpció Vivó
Cristòbal Grober, 6 - Bescanó

Posa en coneixement del públic l'obertura del local d'exposició i venda de tota mena de mobles situat al

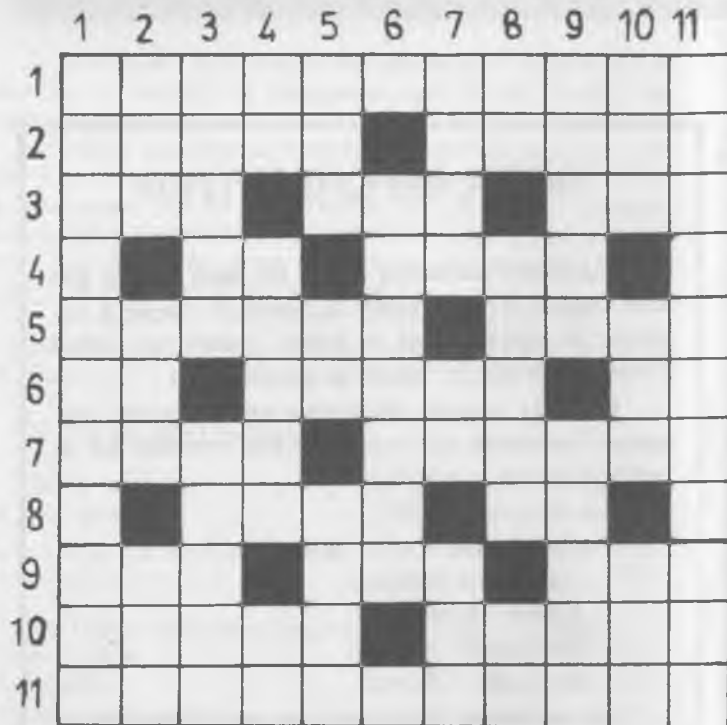
CARRER MAJOR, N.º 146, DE BESCANÓ
Telèfons 44 01 10 i 44 00 52 (particular)

A LA VEGADA US DESITJA UN FELIÇ NADAL I
VENTURÓS ANY 1980

PASSATEMPS

ENCREUAT N.º 9

per Joan Vivó

HORIZONTALS

1. Rivalitat d'interessos. 2. Al revés, torrent, rierol. Ciutat de la província de Sevilla. 3. Títol d'alta dignitat en alguns estats. Mil cinc-cents un. Al revés, espetec, esclat. 4. Consonant sinuosa. Al revés, afirmació. Al revés, dona que ha tingut un o més fills. Vocal. 5. D'un grau extrem. Satisfacció. 6. Matrícula dels cotxes de Girona. Tubercle dolç que serveix per a preparar orxata. Riu gallec que fa frontera amb Astúries. 7. Capital d'Itàlia. Interior, situat endins. 8. Vocal. Posat dues vegades, 1.050. Al revés, femení de ton. Vocal. 9. Al revés, contracció que indica a casa d'en. Vocal repetida. Al revés i en anglès, Assumpció. 10. lot, nau usada per a recreu. Al revés, ètic, relatiu a l'ànima. 11. Estat dels pobles incivilitzats.

VERTICALS

1. Ximpler, beneïts. 2. Ventet suau. Prefix que significa nou. Vocal repetida. 3. Mereixement, allò que fa digne d'estima. En números romans 2250. 4. Arbre. Al revés, dèbils, fluixos. Consonants. 5. Incultivat, desert. Despullat. Treu la vida. 6. Consonant. Conjunt de fils provinents de desfilar un teixit. La mateixa consonant d'abans. 7. Governador àrab. Consonants de "lona". Al revés, fruit de l'alzina i del roure. 8. Negació. Pedra dura de colors, que és una varietat de quars i que es fa servir d'adorn. Vocals. 9. Cromolitografia. En plural líquid volàtil usat com a anestèsic. 10. Al revés, vil, mesquí. Al revés, el que mana en un país monàrquic. Al revés, posa en moviment. 11. Estat de lluita, de rivalitat, d'oposició.

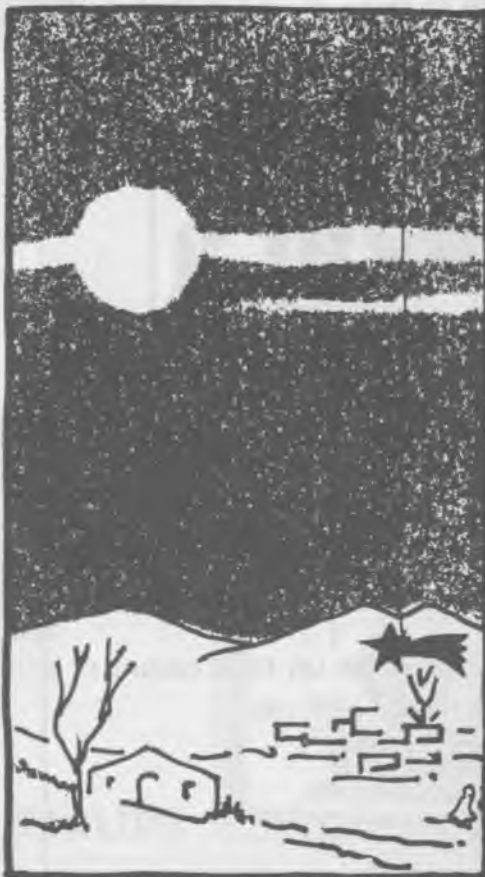
SOLUCIONS A L'ENCREUAT N.º 8

HORIZONTALS

1. Generalitat. 2. Agafa. Llepa. 3. Ron. Sar. 4. R. Da. Prat. R. 5. Inútil. Paga. 6. Ge. Riada. eD. 7. Urpa. Negaré. 8. E. Rude. aN. L. 9. Lii. Rna. All. 10. Leona. Mafia 11. Arrosegues.

VERTICALS

1. Garriguella. 2. Ego. neR. ieR. 3. Nandu. Prior. 4. eF. Atrau. No. 5. Rar. li. draS. 6. A. Aplanen. S. 7. Llor. De. amE. 8. Il. Apaga. Ag. 9. Testa. anafU. 10. Apa. Ger. Lie. 11. Tarradellas.

RACONS DE BESCANÓ

PER: PERE MAGRIÀ I POU

Complaent les moltes peticions i informacions que la gent m'ha demanat sobre les fotografies aèries que vaig publicar el darrer mes, aprofito l'edició de Desembre i última de l'any, per mostrar-ne un altre joc, aquestes però, fetes en una altra data més recent, concretament el passat diumenge DIA 2 DE DESEMBRE AL MATÍ.

Les he escollit entre les moltes que tinc, preses de diferents punts de vista, així com també d'altura vers el terra; sempre és clar, a vista d'ocell, o més ben dit, d'ocellot, ja que a aquelles altures no es troben ni pardals ni cardines. Això no vol dir que alguna vegada, sobrevolant a baixa altura el riu Ter, no hàgim xocat amb l'ala contra una gavina, i desgraciadament amb molta mala sort per la gavina.

A altures considerables tan sols es troben les baixes temperatures, que per ser exactes, diré que el passat diumenge 18 de Novembre, era a 2.400 metres d'altura, a 8 graus sota zero. Aquest motiu fa que ens hàgim d'abrigar bé des d'aixecar-nos fins a arribar a terra. El fred en aquesta època de l'any sempre és tema obligat de

parlar-ne, en arribar a terra tot bufant-nos els dits per recollir el paracaigudes, ja que aquestes fotos moltes vegades són fetes pocs minuts després de sortir de l'aeroport de Girona mentre anem donant voltes per agafar l'altura escollida per a fer el salt a ESTANYOL, en un pla al costat de la carretera de Salitja això amb sort. I dic amb sort, perquè no fa gaires diumenges jo vaig caure al bell mig d'un camp de pomeres i amb pomes. Sort va ser que a l'amo no li va saber greu, i molt amablement m'oferí pomes i un vermut.

Aprofito també per a informar que les fotos estan tirades durant el transcurs del partit de futbol entre el BESCANÓ-BONMATÍ, quin resultat ens va afavorir a nosaltres per 4 a 3. Aquest matí i a aquesta mateixa hora varen ser molts els pobles on des de dalt es veié futbol, però cal dir que el de Bescanó, era el que hi havia més gent, i el que menys, a Anglès.

Les últimes paraules a la darrera plana de "LAPILASTRA" són per a desitjar a tothom MOLT BONES FESTES, i fins l'any que ve si som vius.

Som part de la Cultura Catalana

El 1904, any del naixement de "la Caixa", Prat de la Riba, un dels seus fundadors, publicà la seva obra «La Nacionalitat Catalana».

Anys més tard, Pompeu Fabra, conseller de "la Caixa", donava a conèixer el seu «Diccionari General de la Llengua Catalana».

Avui, les aportacions de "la Caixa" assoleixen un extens camp que va des de la Literatura al Teatre, passant per la Pintura, la Música, la Fotografia, etc.

Amb legítim orgull podem dir que cap mena d'expressió cultural del poble català ens és aliena. Perquè som part d'aquesta mateixa cultura. La catalana. La nostra.